

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРНЕТ-ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ

Журавльова Л.В., Сікало Ю.К., Олійник М.О., Федоров В.О.
Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Запровадження нової моделі безперервного професійного розвитку лікаря на післядипломному етапі є важливою складовою модернізації освітнього простору, що сприяє постійному професійному розвитку лікаря через вдосконалення його компетенцій [1]. При цьому, подальше реформування системи освіти можливе при всебічному доступі до освітніх і професійних ресурсів усіх учасників навчального процесу. Технологія змішаного навчання, при якій навчання проводиться як в традиційній очній формі, так і з використанням інформаційно-освітніх технологій (в тому числі дистанційного навчання) повною мірою відповідає поставленим вимогам сьогодення [2]. Метою нашої роботи є аналіз особливостей впровадження інтернет-інформаційних освітніх технологій на післядипломному етапі в організації викладання ревматології лікарям-інтерністам на кафедрі внутрішньої медицини №3 та ендокринології ХНМУ.

Основна частина. Оскільки удосконалення якості навчання є актуальною проблемою в системі післядипломної освіти, сучасний підхід до процесу навчання лікарів-фахівців на курсах підвищення кваліфікації повинен включати впровадження нових освітніх (педагогічних, інформаційних та телекомунікаційних) технологій [3]. Основними ознаками якісного та ефективного навчання є опора на активне навчання із залученням інформаційних технологій, акцент на глибоке вивчення й розуміння предмету, рефлексивний підхід до навчального процесу. Інформатизація суспільства та впровадження інноваційних підходів до освітнього процесу створили умови для створення навчальних курсів з елементами дистанційного навчання. Технологія змішаного навчання передбачає створення єдиного інформаційно-навчального простору, що забезпечує кращі умови для засвоєння матеріалу завдяки високій динамічності та впорядкованості навчального процесу. Змішана освітня система дозволяє виробити якісні навички лікарських дій, безперервно підтримувати професійні знання та вміння на високому рівні і мотивувати студента до безперервного підвищення професійної компетенції.

Досвід кафедри в організації та проведенні післядипломного навчання лікарів-інтерністів за фахом «Ревматологія» складає 13 років, протягом яких в навчальний процес було впроваджено ряд ефективних нововведень, в тому числі інформаційно-освітні дистанційні технології власного сайту кафедри <http://vnmed3.kharkiv.ua/>, враховуючи радикальне переосмислення системи медичної освіти та потреб сьогодення [4]. На сайті кафедри студенти та лікарі мають можливість ознайомитись із першоджерелами міжнародних рекомендацій з діагностики та лікування ревматичних захворювань, науковими статтями та навчальними посібниками співробітників кафедри, відеозаписами конференцій кафедри з питань коморбідних станів в

ревматології та долучатися до навчання на інтерактивних клінічних та тестових тренажерах. Оскільки освітній процес на кафедрі ґрунтується на принципі «навчання через дослідження», усі наукові напрацювання співробітників кафедри впроваджено в навчальний процес, що також підвищує науковий інтерес курсантів [5].

В рамках кафедральної директорії Moodle ХНМУ в 2020 було створено перший дистанційний курс відповідно до навчальної програми тематичного удосконалення лікарів з ревматології із різномірним наповненням – записано відеолекції, створено презентації лекцій, матеріали для теоретичної підготовки та контролю знань, завантажено базу рентгенограм, КТ та МРТ знімків, створено базу кейс-випадків, введено активні посилання на сайт кафедри. Платформа Moodle дозволила успішно реалізувати можливість дистанційного навчання в синхронному режимі із проведенням тестування, вебінарів лекцій та практичних занять. Для контролю знань, консультацій та обговорення питань, що потребують аналізу, проводилися веб-конференції.

Варто зазначити, що усі куратори післядипломного курсу на кафедрі мають ступінь магістра за фахом «Освітні, педагогічні науки», що сприяло швидкому впровадженню інноваційних методик в навчальний процес. Загалом, з огляду на наш досвід, даний формат навчання є успішним, та відповідає вимогам сьогодення [6]. Така змішана освітня система дозволяє виробити якісні навички лікарських дій (діагностичних, лікувальних, профілактичних), безперервно підтримувати професійні знання та вміння на високому рівні і мотивувати лікаря до безперервного підвищення професійної компетенції, використовуючи освоєні методики по здобуттю знань.

Висновок. В умовах нової системи безперервного професійного розвитку для лікарів, організація навчального процесу із впровадженням інновацій є перспективним і високоефективним інструментом, який сприяє методологічному та методичному забезпеченню освітнього процесу.

Ефективність інтернет-інформаційних освітніх технологій в системі безперервного післядипломного навчання забезпечується наданням високоякісного інформаційного контенту, можливістю наповнення інтерактивними методиками, а також наявності зворотного зв'язку із безпосередніми учасниками навчального процесу.

Література

1. МОЗ України. Реформа медичної освіти: україно-швейцарське партнерство [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ : МОЗУ, 2019. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/news/reforma-medichnoi-osviti-ukraino-shvejcarske-partnerstvo> (дата звернення 07.02.2021) – Назва з екрану.
2. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – К : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с.
3. Яценко Г. Комунікативна складова дистанційного навчання: аналіз поняття та рівні реалізації. Вища освіта України. 2007. №4. С. 88-94.

4. Журавльова, Л.В., Лопіна, Н.А. Використання сучасних інформаційно-освітніх ВЕБ-технологій в додипломній та післядипломній підготовці лікарів у контексті закону "Про вищу освіту" // Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю, присвяченої пам'яті ректора чл.-корр. НАМН України, проф. Л. Я. Ковальчука: Реалізація закону України "Про вищу освіту" у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференцзв'язку), 21–22 травня 2015 р. – Тернопіль, Україна: ТДМУ 2015. – С. 531–533.

5. Лопіна Н.А., Журавльова Л.В. Практико-орієнтований кейс-метод навчання в системі безперервної медичної освіти на основі інформаційних веб-технологій. Практика неперервної професійної освіти: теорія і практика. Continuing professional education: theory and practice (series: pedagogical sciences). 2018;3-4:56–57.

6. Особливості організації та проведення змішаного навчання на клінічних кафедрах / Л.В. Журавльова, Ю. К. Сікало, М. О. Олійник, О. І. Цівенко, Н. А. Лопіна // Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти (в онлайн режимі за допомогою системи Microsoft Teams) : матеріали XVII Всеукраїнської науково-практичної конференції (Тернопіль, 05–06 листопада 2020 р.) / Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – С. 92–95.